

Arkivsaknr:	2015/716
Arkivkode:	026
Saksbehandler:	Helge D. Akerhaugen

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

16.02.2016
01.03.2016

Interkommunale samarbeidsordninger - Eierstrategier - 2 gangs behandling

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar interkommunale eierstrategier med de endringer som foreslått fra Regionrådet.

Vedlegg

- 1 SR sak 21/15 Interkommunale eierstrategier i Salten
- 2 Interkommunale Eierstrategier i Salten k-sak 44/14

Bakgrunn for saken:

Denne saken har tatt noe tid og rådmannen repeterer kort sakens historikk og bakgrunn.

Saken startet ved at representantskapet i IRIS beslutter utarbeidelse av eierstrategier for selskapet. Etter en oppstart i arbeidet blir det bestemt at arbeidet skulle overtas av Regionrådet og at rådmenn i de 9 kommunene får ansvaret for saksutredningen.

Regionrådet fatter i 2012 en beslutning om å opprette et prosjekt for utarbeidelse av en eierstrategi for de interkommunale selskapene. Prosjektets del I skal kartlegge og vurdere de ulike samarbeidene. Gjennom en anbudskonkurranse ble advokat Vibeke Resch-Knudsen engasjert i 2013 til å kartlegge og anbefale videre tiltak mht de interkommunale selskap og samarbeider. I 2013 fremlegger advokat Vibeke Resch-Knudsen konklusjonene fra del I av rapporten.

I Regionrådets behandling vedtas det å fortsette med del II av arbeidet med den hensikt i å rydde opp i uklarheter mht organisasjonsform, finansiering mv i samarbeidene. Som del av dette utarbeides det et forslag til en eierstrategi som skal være felles for de 9 kommunene og omfatte alle selskap og samarbeid i regionen.

I forslaget til eierstrategier ligger det 13 viktige prinsipielle forhold som alle kommunestyrene må fatte vedtak på før den felles eierstrategien kan implementeres i fellesskapet. Forslaget til eierstrategi samt et drøftingsnotat ble behandlet i Regionrådet i juni 2014 og ble deretter oversendt kommunene for behandling. Kommunestyret i Gildeskål behandlet forslaget i sak 44/14. Etter behandling i kommunene ble det klart at kommunene hadde fattet ulike vedtak mht de grunnleggende forhold i eierstrategien. Regionrådet har gjennom et politisk forhandlingsutvalg kommet frem til et felles forslag som Regionrådet ber kommunene vedta.

Vurdering:

Arbeidsutvalget i Regionrådet fattet 17. april 2015 et vedtak om å «nedsette et politisk forhandlingsutvalg bestående av ordførerne i Bodø, Fauske, Meløy og Sørfold kommuner. Forhandlingsutvalget gis mandag til å utarbeide et endringsforslag basert på de vedtak som er gjort i kommunene. Leder av rådmannsgruppa er sekretær for utvalget».

Arbeidsutvalget gjennomførte sitt arbeide i mai måned 2015 og kunne til Regionrådets møte 4 og 5 juni legge frem et samordnet forslag til endringer.

I Regionrådets møte 4-5 juni 2015 ble det i sak 21/15 fattet et enstemmig vedtak hvor Regionrådet sluttet seg til de endringer som forhandlingsutvalget var kommet med. Saken ble deretter besluttet oversendt kommunene for behandling. Rådmennene i Salten ble etter dette enige om at det skulle lages et felles saksfremlegg som mal for kommunenes behandling og med en vedtaksformulering som skulle være lik for alle kommunene. Etter behandling i kommunene må saken returneres Regionrådet for endelig sluttbehandling.

Det vises til tidligere sak 44/14 med rådmannens kommentarer til de enkelte punkter i strategien. Rådmannen i Gildeskål foreslo i den saken å endre pkt 2 og 6, samt 8,12, og 13 i forhold til det på det tidspunktet felles utarbeidede forslag.

I de påfølgende punkter er endring fra kommunestyrets vedtak markert med understrekning. Når saken behandles må man ta utgangspunkt i sak 44/14 med rådmannens forslag til vedtak og kommunestyrets endelige vedtak.

Rådmannen beklager at det har tatt tid før at saken blir forelagt kommunestyret til ny behandling, og har forståelse for noen områder oppfattes som noe komplekse. Samtidig har dette vært en langvarig prosess som nå må endes med et vedtak i kommunestyrene. Rådmannen anbefaler derfor at kommunestyret slutter seg til de endringer som nå fremlegges.

1. **Prinsipper for styring av samarbeid**; prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og tjenesteproduksjon i et langsiktig perspektiv legges til grunn for styring av samarbeidene/selskapene i Salten. Ingen endringer fra kommunestyrets opprinnelige vedtak
2. **Finansieringsmodell**; I opprinnelig vedtak fra kommunestyret ønsket kommunestyret en finansieringsmodell basert på fordeling av kostnader pr innbygger. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Målsettingen med dette prinsippet må være forutsigbarhet, samt det å finne en mest mulig rettferdig finansieringsmodell som alle kommunene kan være med på.

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

3. **Vedtekter og selskapsavtaler;** Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.
Følgende ordlyd
“Dersom selskapsavtalen eller vedtektene er til behandling i kommunestyrene gjelder følgende ordning: Likelydende vedtak i 2/3 av kommunene er bestemmende. Den eller de kommuner som har et vedtak som avviker fra dette, må behandle avtalen på nytt. Alternativene blir da enten å gjøre et likelydende vedtak som flertallet eller tre ut av samarbeidet. Kommuner over 10 000 innbyggere har som kommunestyre dobbeltstemme i denne ordningen”
4. **Informasjon;** på kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der. Ingen endring
5. **Antall deltakere i representantskapet;** kommunestyret vedtok at dagens ordning skulle videreføres. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, 1 fra posisjon og 1 fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke.
Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.
6. **Kontaktpersoner i kommunene;** for IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende. Ingen endring
7. **Honorar styremedlemmer;** retningslinjer (beskrevet i felles strategi for samarbeid og eierstyring side 11) for honorar for styremedlemmer ligger til grunn for styreverv i IKS'ene. Ingen endring
8. **Eierstrategi for hvert enkelt selskap;** kommunene forutsetter at alle selskapene selv utarbeider en konkret eierstrategi som behandles i styrende organer og forankres i eierorganet. Det forutsettes at forslagene til eierstrategi oversendes kommunene individuelt for uttalelse. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om at punktet tas ut av eierstrategiene.
9. **Samarbeide etter kommunelovens § 27;** samarbeid etter Kommunelovens § 27 i fremtiden brukes ikke mellom kommunene i Salten. Det anbefales at de ulike samarbeidene (§ 27) pålegges å gjennomgå sin egen virksomhet med bakgrunn i den fremlagte rapport og komme tilbake til Regionrådet med en anbefaling for sin egen fremtidige organisering. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Samarbeid etter kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.
10. **Forholdet mellom IRIS Salten og Regionrådet;** vedtektene for IRIS endres slik at utviklingsoppgaver i fremtiden tilligger Regionrådet. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: at punktet tas ut av eierstrategiene.
11. **IRIS-fondet;** representantskapet i IRIS gjennomgår fondets retningslinjer med bakgrunn i den rapport som er fremlagt regionrådet. Representantskapet anmodes om å vurdere fondets retningslinjer og organisering av fondet. Ingen endring
12. **Regionrådets rolle;** til tross for at det kan være spørsmål omkring det helt formelle rundt Regionrådets rolle, er det rådmannens vurdering at kommunen ønsker regionrådet som en funksjonell arena for en bredere regional politisk debatt. Rådmannen anbefaler også at regionrådet er den foretrukne arena for felles utviklingsoppgaver for Salten. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: at punktet tas ut av eierstrategiene.

13. **Nordlandsmuseet (forholdet til stiftelser)**; intet forslag til vedtak. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Tas ut av eierstrategiene da stiftelser eier seg selv.

Konklusjon:

Gildeskål kommune har gjennom sin deltakelse i regionrådet vært med på å utarbeide og debattere eierstrategiene og det forslaget som ligger her nå. Endringene fra kommunestyrets opprinnelige vedtak i sak 44/14 er en forenkling (pkt 8,9,10,12, og 13) og øvrige endringer er ikke veldig forskjellig fra kommunens opprinnelige vedtak. Rådmannen mener at den største endringen er i pkt 2, men her er det lagt inn en sikringsbestemmelse. Rådmannen anbefaler derfor at regionrådets forslag til eierstrategier vedtas.